

venské; je proto správný názor odvolacího soudu, že zboží bylo dáno žalobkyni k dispozici bezdůvodně. To, co uvádí dovolatel zřejmě s hlediska § 1052 obč. zák. proti oprávnění žalobkyně, žádati zaplacení zboží »předem«, není rozhodující, protože žalující firma již plnila a podle smlouvy dobírkou dodala. Dovolatel, jenž objednané zboží nepřijal, nemůže se tudíž dovolávat dotčeného předpisu. Dovolání je proto bezdůvodné a lze je v podstatě odkázat na důvody napadeného rozsudku.

Čís. 16578.

Trestním nálezem správního řádu, jímž bylo podle § 19 č. 5 zák. o podomním obchodě č. 87/1926 Sb. z. a n. vysloveno propadnutí zabaveného zboží, není dotčeno vlastnictví třetí osoby k tomuto zboží, jež neměla na trestném činu ani podílu, ani účastenství.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1937, Rv I 1437/37).

Žalobkyně (majitelka továrny na výrobu klenotů, zlatého a stříbrného zboží) dala Jakubu K., obchodníku s klenoty v T., dne 10. března 1932 a dne 15. srpna 1932 do komise 1 brilantový prsten v hodnotě cca 6.000 Kč, 1 brilantové hodinky za 3.700 Kč, 1 brilantový prsten za 3.000 Kč a 3 brilantové prsteny po 1.500 Kč. Jakub K. dal uvedené klenoty bez žalobkynina vědomí do komise Arnoldu L., kterému je zabavil okresní úřad ve V. pro přestupek zákona o podomním obchodě, a prohlásil je za propadlé. Žalobkyně nevěděla o tom, že Arnold L. provozuje nedovolení podomní obchod s jejími klenoty. Jmenovaný úřad pravoplatným trestním nálezem ze dne 10. října 1932, č. j. 1098/3, odsoudil Arnolda L. k peněžitému trestu 50 Kč ve prospěch státu pro přestupek § 19 zák. č. 87/1926 Sb. z. a n. a prohlásil zabavené klenoty za propadlé. Ježto žalovaný Československý stát odepřel jí vydání dotčené klenoty, domáhá se tak žalobkyně z důvodu svého vlastnického práva. Soud první stolice uznal podle žaloby. Důvody: Jádrem sporu jest otázka, zda vlastnické právo, jež příslušelo žalobkyni k zabaveným předmětům, zaniklo tím, že je okresní úřad ve V. prohlásil za propadlé. Důležitým pro posouzení této otázky jest ustanovení § 444 obč. zák. Podle něho zaniká vlastnické právo vlastníkovou vůlí, zákonem nebo soudcovským výrokem. V souzeném případě by mohlo jíti pouze o zákon jako důvod zániku žalobkynina vlastnického práva. Zákon o podomním obchodě č. 87/1926 ani prováděcí nařízení k němu č. 216/1926 Sb. z. a n. neobsahují však nikde výslovného ustanovení o tom, že by úřednímu výroku o propadnutí zboží podléhalo i zboží, které není vlastnictvím osoby, která se provinila proti ustanovením řečeného zákona. V § 19, odst. 1, č. 5 uved. zák. jest uvedeno toliko, že má býti trestán za přestupek podomní obchodník, který nosí zboží z podomního obchodu vyloučené. To platí podle § 10, odst. 2, č. 13 i o klenotech. Na tomže místě se v § 19 dodává, že má býti vysloveno propadnutí zboží, a nic

bližšího se však v té příčině tam neuvádí. Soud jest toho názoru, že se propadnutí zboží vztahuje pouze na zboží, jež patří potrestanému podomnímu obchodníkovi, neboť by nebylo spravedlivé, aby třetí osoba na přestupku proti zákonu o podomním obchodu nijak nezúčastněná, jako jest tomu v souzeném případě u žalobkyně, utrpěla majetkovou újmu pro zavinění jí dokonce osobně neznámého podomního obchodníka Arnolda L. Tento výklad zákona odpovídá i ustanovení § 109 ústavní listiny, podle něhož lze soukromé vlastnictví omeziti jen zákonem a též vyvlastnění jest zásadně možné jen za náhradu. Soud dospěl proto k názoru, že zabavené klenoty neručí ani za uloženou pokutu podle § 23, odst. 1, zák. č. 87/1926 Sb. z. a n., poněvadž ani v tomto ustanovení není výslovně uvedeno, že by jím byl chtěl zákonodárce postihnouti kromě provinilé osoby i někoho jiného, t. j. osobu třetí, která by byla prokazatelnou vlastníci zabaveného zboží. Tomu výkladu svědčí i důvodová zpráva k vládnímu návrhu, tisk posl. sněm. N. S. č. 95/1926, kde se k § 23 osnovy, jenž nebyl zákonem změněn, uvádí, že důvodem tam uvedeného opatření o ručení zboží za uloženou pokutu jest, aby byla osoba provozující neoprávněně podomní obchod se vši přísností stíhána. Z toho je patrné, že zákonodárce mínil propadnutím zboží a zřízením zástavního práva pro uloženou pokutu postihnouti pouze osoby, které se provinily proti zákonu o podomním obchodě, a nikoliv i vlastníky zabaveného zboží, na přestupku naprosto nezúčastněné. O d v o l a c í s o u d zamítl žalobu. D ů v o d y: Jde o to, jaký význam má administrativní zabavení a prohlášení zabavených věcí za propadlé. Soud první stolice vychází z názoru, že zabavení věcí, o něž ve sporu jde, vylučuje, aby stát nabyl k nim vlastnictví, nebyl-li ten, proti němuž bylo zabavení provedeno, jejich vlastníkem. S tímto názorem však nelze souhlasiti. Nutno mít na paměti, že se zabavení věcí i jejich prohlášení za propadlé stalo právním aktem a že je pravoplatné. Zabavení a propadnutí bylo důsledkem nedovoleného podomního obchodu klenoty a tudíž jako trest pro čin zákonem zakázaný (§§ 10 a 19, odst. 1, č. 5 zák. č. 87/1926 Sb. z. a n.). Zákon nerozlišuje, zda bylo zabaveno zboží, jehož vlastníkem byl postižený při nedovoleném obchodě, či někdo jiný, jenž nemá na obchodě účasti, a proto jest míti za to, že uvedená ustanovení o propadnutí zboží platí absolutně. Kdyby měl býti názor prvního soudu správný, bylo by možno unikati následkům zabavení a propadnutí prostě tím, že by někdo obchodoval s cizími klenoty a jejich vlastníkem by mohl kdykoliv požadovati jejich vydání a tak mařiti účinky zamýšlené zákonem jako trest. Pozbývá proto v každém případě zabavením věcí a jejich prohlášením za propadlé do-
savadní vlastníkem svého vlastnictví, jež přechází na stát (Randa, Vlastnictví vyd. 1917, str. 108, rozh. č. 12086 Sb. n. s.). Nelze tu přehlížeti, že stát aktem zabavení a prohlášení věcí za propadlé vykonává své výsostné právo, jemuž zajisté musí ustoupiti právo jednotlivce. Podle toho, co uvedeno, dospěl odvolací soud v souzené věci k názoru, že dotčeným správním aktem nabyt stát vlastnictví k zabaveným a propadlým věcem, třebaž nenáležely postiženému při nedovoleném obchodě Arnoldu L.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek soudu první stolice.

D ů v o d y:

Není pochybnosti o tom, že propadnutí sporných předmětů bylo obsaženo v trestním nálezu ze dne 10. října 1932, č. j. 1098/R, který byl vydán proti Arnoldu L., a že bylo také částí trestu. V zákoně o podomním obchodě ze dne 4. května 1926, č. 87 Sb. z. a n. se uvádí § 19, na základě něhož došlo k trestnímu nálezu, a také další §§ 20 a násl. až do § 25 v hlavě IV, pojednávají o »ustanoveních trestních«, z čehož plyne, že také ono propadnutí, o němž se mluví v § 19, č. 5, náleží k ustanovením trestním. V zákoně se neřeší otázka, smí-li býti propadnutí vysloveno jen u předmětů, patřících odsouzenému podomnímu obchodníkovi, či má-li býti vysloveno a účinné bez zřetele na vlastnictví, tedy také na újmu třetích osob a zejména i takových, které ani na trestném jednání, jež dalo podnět k trestnímu řízení a k trestnímu nálezu, ani v trestním řízení účastny nebyly. Je všeobecnou zásadou, že trest má stihnouti jen vinníka, nechť již v jeho osobě nebo majetku, nikoli však osoby třetí, jež na trestném činu neměly podílu ani účastenství. Proti takovýmto osobám nemohl by trestní nález býti vydán ani v příčině propadnutí bez výslovného ustanovení zákona, jehož však v souzeném případě není. Proto jest míti zato, že v souzeném případě ani zákonem, ani nálezem nebyla dotčena práva žalobkyně jako osoby třetí, jestliže v řízení oprávněným není již sporu o tom, že zabavené předměty, u nichž vysloveno bylo propadnutí, jsou vlastnictvím, že ona byla jejich vlastníci také v době vydání trestního nálezu, že je dala do komise Jakubu K., že ten je svěřil Arnoldu L., kterého žalobkyně ani neznala, a že nevěděla ani o tom, že Arnold L. provozuje jejími klenoty nedovolený podomní obchod. Právem tedy uvádí procesní soud, že se žalobkyně jako vlastnice zboží na přestupku naprosto nezúčastnila. Bylo by možno poukázati k zákonům, kde jest dovoleno propadnutí zabavených věcí bez zřetele na to, komu věci patří, a kde je to výslovně stanoveno. Ustanovení takové má své důvody v povaze trestného jednání nebo také v povaze samých předmětů, o něž jde, anebo podle povahy zájmů, jež mají býti chráněny a jež snad vyžadují, aby byly zasaženy předměty bez zřetele na osobu vlastníkovou.

V souzeném případě jde však o předpis z oboru živnostenského práva a nelze říci, že by ochrana zájmů v tomto oboru podle své povahy nutně vyžadovala opatření, jimiž by měly býti postiženy také osoby na trestném činu nijak nezúčastněné. Pouhá úvaha o tom, že by snad bylo umožněno unikati následkům zabavení a propadnutí v souzeném případě, sama nestačí k zamítnutí žaloby.

Čís. 16579.

K otázce závadnosti srovnávací reklamy.

Nelze zakázati vůbec jakéhokoliv srovnání výrobků a zařízení soutěžitelských podniků, ježto jest možno, že za určitých okolností může dojíti ke srovnání, jež by podle poměrů nebylo v rozporu s předpisy zákona proti nekalé soutěži.